

the acquisition of life experience, on the other. Both of these approaches (both professional and purely age-old) somewhat narrow the scope of the study of practical intelligence, since they do not take into account the age and individual peculiarities of individual thinking at various stages of his life. At the same time, it is necessary to indicate some progressiveness in the study of certain aspects of practical intelligence. There is a certain number of works, not only theoretical, but also experimental.

Key words: *practical intelligence; abilities; design; endowments; metacomponents; competence; intuition; wisdom; tests.*

Малиношевская А., Тригуб Т. Научно-теоретические основы диагностики практического интеллекта личности в контексте исследований зарубежных ученых.

Аннотация.

В статье освещены основные научно-теоретические концепции практического интеллекта, рассматриваемые в работах известных зарубежных исследователей. Проанализированы особенности, структурные компоненты, модели, конструкты практического интеллекта.

Ключевые слова: *практический интеллект; способности; дизайн; одаренность; метаконпоненты; компетентности; интуиция; мудрость; тесты.*

Стаття надійшла до редакції 19 листопада 2018 року

УДК 37.018.43:004

Любов Найдынова,
ORCID ID 0000-0001-9452-4101
м. Київ

ІНТЕРНЕТ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ

Анотація.

У статті було визначено особливості дистанційного і традиційного навчання за допомогою Інтернету, в контексті організації інтерактивного навчання. Досліджено засоби, якими досягається інтерактивність в навчанні за допомогою Інтернет-мережі. Проаналізовано переваги дистанційного навчання у сфері освіти для обдарованих. Розглянуті Інтернет-ресурси для організації інтерактивного навчання забезпечують додаткові канали взаємодії вчителя та учнів, даючи змогу як ставити питання й отримувати відповіді, так і отримувати спільне бачення учнями матеріалу та його розуміння.

Ключові слова: *інтерактивне навчання; дистанційне навчання; Інтернет; освіта обдарованих.*

На сучасному етапі формується потужне освітнє середовище в Інтернет-мережі. Освітній потенціал мережі може бути використано як допоміжний за традиційних освітніх послуг, так і в межах дистанційної освіти.

© Найдынова Л., 2018

Інтернет є специфічним освітнім середовищем, що, з одного боку, надає додаткові можливості, а з іншого – має певні властивості і потребує певних навичок для ефектвної діяльності.

Також в освітній сфері розробляється і розроблено багато програмного забезпечення, що може використовуватися як в традиційній, так і дистанційній освіті. Дослідники зазначають [1], що чим більший ступінь інтерактивності змогли забезпечити автори програм, тим більш ефективними вони виявляються. Таким чином, методи забезпечення інтерактивності в таких курсах є надзвичайно важливими.

Мета статті полягає в тому, щоб розглянути Інтернет як інтерактивне освітнє середовище та допоміжний засіб побудови інтерактивності в традиційному отриманні освітніх послуг.

Інтерактивність в широкому розумінні є доволі абстрактним поняттям, що може інтерпретуватися декількома способами, починаючи від тривіальних визначень до більш складних залежно від сфери застосування. Слово «інтерактивний» (з англ. *interact*, де *inter* – взаємний, *act* – діяти) – це певна діяльність зі створення взаємності, поняття, що характеризує ступінь взаємодії між елементами системи.

Поняття інтерактивності використовують досить широко. Воно є досить багатозначним, навіть, якщо ми зосередимо нашу увагу переважно на освітній царині.

У педагогіці є значна кількість інтерактивних освітніх методів, що протиставляються традиційним освітнім методам, і мають в основі активну взаємодію учасників освітнього процесу, зокрема учнів з учителем або учнів між собою.

Розроблено методи організації групової діяльності для дослідження та розв'язання проблем, методи ефективного ведення дискусії тощо. Інтерактивні освітні методи ґрунтуються на розвиненій методології, що враховує психологічні механізми більш ефективного засвоєння інформації, що є так званою пірамідою навчання. Згідно з нею, чим більш активне і дієве залучення, тим більша освітня ефективність [2; 3].

Не так давно інтерактивні освітні методи починали поступ і були досить новаторськими, проте зараз уявити без них педагогічну діяльність сучасного вчителя майже неможливо.

Інший погляд на інтерактивність в діяльності вчителя – технологічний. Ідеться про засоби, переважно технічні та програмні, які забезпечують інтерактивну подачу матеріалу. Сьогодні важко уявити діяльність вчителя, який не використовує інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), Інтернет у практичній діяльності. Ми можемо зазначити, що визначення інтерактивності в освіті свідчить про певну взаємодію учня, учителя зі змістом [1]. Інтерактивні освітні методи зосереджують увагу на організації взаємодії учасників освітнього процесу, визначаючи принципові позиції більш ефективної міжособистісної взаємодії. Якщо ми говоримо про інтерактивні засоби, то ідеться про організацію взаємодії зі змістом освітнього повідомлення, проте технічна підтримка і розвиток міжособистісної взаємодії також набувають певного застосування.

Отже, інтерактивні освітні послуги – це двобічний процес, в якому вчитель модифікує власний підхід у відповідь на потреби учнів. Інтерактивний вчитель добре знає учнів та обізнаний з притаманними їм стилями навчання. Сьогодні без взаємодії ефективна діяльність вчителя неможлива. Можна сказати, що всі хороші вчителі – це інтерактивні

вчителі [4]. Тому важливо знати і застосовувати інструментарій організації взаємодії в навчальному процесі.

Для ефективного проектування інтерактивного освітнього досвіду, незалежно від того, чи це дистанційна освіта, навчання в режимі онлайн або традиційне навчання, необхідно спочатку розглянути цілі та завдання певного освітнього досвіду. Отже, доцільно розпочинати процес вибору стратегій і тактики, необхідних для досягнення бажаних результатів для конкретної аудиторії з урахуванням конкретних умов, за яких відбуватиметься процес. Таким чином, взаємодія може слугувати результатом чітко сконструйованого, добре продуманого та розвинутого надання освітніх послуг [5].

Розглянемо особливості використання мережі Інтернет в освіті та засоби організації інтерактивності в контексті різних рівнів застосування.

Сьогодні Інтернет активно застосовують як в дистанційній, так і в традиційній освіті. Він є необхідним як середовище освітньої взаємодії, основа дистанційної освіти, джерело необхідної інформації та допоміжний засіб організації ефективної взаємодії під час проведення занять.

Які ж інструменти може надати Інтернет для покращення освітнього процесу в середній освіті? Важливим є поглиблення взаємодії безпосередньо на занятті. Зазвичай це сайти, з програмним забезпеченням, що дають змогу отримувати зворотний зв'язок та спілкуватися більш повно, а також чат для ведення освітніх дискусій онлайн *backchannelchat.com*, в якому можна опублікувати коментарі та питання для учнів у реальному часі під час проведення занять. Учні можуть відповідати та ставити питання вчителю та однокласникам у межах цього чату. Така форма освітньої діяльності забезпечує додатковий канал взаємодії між учителем та учнями на занятті допомагає залучати більшу кількість учнів до спільної діяльності. Так само сайти інтерактивних опитувань *www.poll Everywhere.com*, *www.mentimeter.com*, *answergarden.ch* дають змогу ставити питання та отримувати відповіді кожного учня (за допомогою смартфона, планшета чи ноутбука). Причому зазначені ресурси надають можливість також продемонструвати отримані результати в узагальненому вигляді або у вигляді хмари відповідей під час викладу матеріалу чи презентації.

Існують також ресурси, за допомогою яких можна оцінювати ступінь залученості аудиторії в предмет, оцінювати рівень розуміння інформації, що подається вчителем. Так, сайт для більш повного залучення учнів до освітньої діяльності та відстеження їхньої включеності і розуміння *www.gosapbox.com*, окрім можливості опитування, обговорення та постановки питань вчителю, містить інструмент «Вимірювач розуміння», що дає учням змогу відповісти: «Так, я зрозумів» або «Ні, не розумію», причому відповіді можуть бути анонімними [6].

Також можна відзначити різні типи соціальних мереж як освітнього ресурсу. Існує освітня технологічна платформа *www.edmodo.com* – соціальна мережа для вчителів, учнів та батьків, спеціальне освітнє середовище, що дає змогу вчителю отримати додаткові засоби інтерактивності. У мережі можна створювати різні тематичні групи, у яких відбувається спілкування, керувати освітнім процесом учнів, залучати до нього батьків, покращувати спілкування з колегами, допомагає ділитися вмістом, а також проводити опитування, вікторини, тести. Має інструменти з оцінювання освітніх досягнень учнів. Окрім того, розроблено

Розділ III. Психологічні проблеми обдарованої особистості

модель підтримки обдарованих учнів Gifted Kids Network [7], де продемонстровано потенціал соціальних мереж у підтримці віддалених спільнот (наприклад сільських) обдарованих дітей.

Дистанційна освіта як окремий напрям сьогодні набула поширення. Дослідники зазначають переваги дистанційної освіти для обдарованих, оскільки модифікації для задоволення освітніх потреб талановитих і обдарованих учнів можуть бути здійснені через Інтернет. Для обдарованих та талановитих учнів доступний вищий рівень складності та більш широкий спектр процесів для збору й аналізу інформації через Інтернет. Інтернет покращує вміння талановитих учнів створювати якісну продукцію та усуває бар'єри, що пов'язані з пошуком аудиторії для неї. Інтернет розширює глибину та широту доступного контенту для обдарованих і талановитих учнів. Освітнє середовище змінюється за допомогою Інтернету. Також Інтернет пропонує безліч інших освітніх можливостей та продуктивності, включаючи різні типи позаосвітніх заходів для обдарованих і талановитих учнів: інформаційні ресурси, електронні книги, інтерактивні проекти, онлайн-класи, публікаційні платформи та наставницькі ресурси [8].

Онлайн-активність може надати ефективні способи підключення фахівців з освіти обдарованих в різних школах, районах і забезпечити поширення професійного освітнього досвіду в цій сфері для колег зі середньої освіти [9]. Таким чином, Інтернет може стати у нагоді вчителям для їхнього професійного розвитку, а також учням у здобутті нових компетенцій та соціалізації.

Користування Інтернетом в освітніх цілях вимагає певних навичок, а саме:

1) *бути критичним користувачем* (навички критичного мислення для оцінювання достовірності контенту важливі під час користування Інтернетом, оскільки не вся наявна інформація є правдивою);

2) *ефективно здійснювати серфінг* у мережі (користування пошуковими системами в мережі передбачають вміння правильно будувати пошуковий запит, використовуючи ключові слова та логічні модифікатори, оцінювати перспективність певного посилання тощо);

3) *оцінювати необхідність інформації* (в умовах надзвичайної інформаційної перенасиченості мережі необхідним умінням є оцінювання інформації щодо її потрібності і вміння «відсікати» зайве);

4) *етично використовувати інформацію* (потрібно звертати увагу на коректність посилань на конкретне джерело та недопустимість плагіату, як такого) [8].

Згідно з моделлю Дж. Селмон можна виокремити **п'ять** етапів отримання освітніх послуг та учіння в Інтернеті. Кожний етап вимагає від учасників засвоїти певні технічні навички та закликає до навичок модерування в онлайн-середовищі. На **першому** етапі відбувається залучення та заохочення учасників до онлайн-освіти, налаштування системи та індивідуального доступу до неї. **Другий** етап – *онлайн соціалізація* – забезпечує ознайомлення та забезпечення мостів між культурним, соціальним та освітнім середовищами. В його основі міститься спілкування і засвоєння навичок, що його забезпечують, на кшталт надсилання й отримання повідомлень. На **третьому** етапі учні беруть участь у взаємному *обміні інформацією*. До цього етапу наявна форма співпраці, коли кожна людина підтримує цілі інших учасників. На **четвертому** етапі *конструювання знань* розвиваються групові дискусії, пов'язані з освітнім курсом, де взаємодія стає більш спільною.

На *п'ятому* етапі розвитку учасники шукають більшу користь від системи в досягненні особистих цілей і відображенні освітнього процесу. Отже, на кожному з них обсяг інтерактивності відрізняється. На першому етапі учасники взаємодіють лише з одним або двома іншими. Після другого етапу кількість інших, з якими вони взаємодіють і частота взаємодії поступово збільшується, хоча п'ятий етап часто призводить до повернення до більш індивідуальних інтересів [10].

Інтернет розвивається швидко і потужно, щороку залучаючи нові технологічні можливості. Деякі з розроблених порад і пропозицій можуть втрачати актуальність, проте принципові позиції зберігаються. Сьогодні корисними освітніми інструментами є:

1) створення власних веб-сайтів, що дають змогу просто та швидко надати доступ до нової та цікавої інформації, освітніх курсів тощо;

2) технології взаємодії з аудиторією «обличчям до обличчя» в режимі реального часу – заохочення спілкування за декількома каналами, організація отримання більш повного зворотного зв'язку за допомогою спеціальних чатів або інтерактивних опитувань;

3) асинхронні онлайн-дискусії – використання Інтернет-платформ для створення тематичних груп, в яких відбувається обмін інформацією і дискусії, що не потребують одночасного перебування учасників в одному просторі – віртуальному [8]. Постановка питань учням щодо їхніх дописів, використання дискусійного матеріалу, організація учнівських модерованих дискусій – способи, що пропонуються для підвищення інтерактивності в цьому режимі, які дають учням можливість вивчати процес модерації ефективної онлайн-дискусії, вести дискусію та створити середовище, в якому заохочується обмін інформацією [1];

4) відеоконференції – використання Skype чи інших подібних програм і сайтів може допомогти подолати неможливість присутності спеціаліста безпосередньо в аудиторії або забезпечити віртуальне зібрання аудиторії будь-якої кількості;

5) створення і просування онлайн-спільнот – Інтернет зробив доступною появу різних онлайн-спільнот, зокрема професійних освітніх спільнот, які є більш технологічно інтегрованою формою професійного розвитку [9].

Ще одним Інтернет-інструментом є ведення блогу [11]. Отримання освітніх послуг у блогах надає додаткові можливості для залучення учнів і розширення віртуального класу. Блоги можуть допомагати в побудові спільноти на гібридних і дистанційних курсах, а також створювати особисті місця у віртуальних просторах. Можливість для кожного учня публікувати сутнісні коментарі до записів блогу інших учнів забезпечує додатковий рівень інтерактивності та соціальної взаємодії. В онлайн-курсах, де спілкування значно залишається текстовими, такі можливості для посилення спільноти можуть зробити вагомий внесок в освітній процес. Розширення контактів між учителями та учнями-ентузіастами через тематичний блог може стати практичним способом наставництва та заохочення виняткових учнів до продовження освіти у відповідних галузях.

Хоча Інтернет надає учням можливості для отримання освітніх послуг, перед початком необхідно пересвідчитись, що дитина готова до такої освіти. Дослідники пропонують батькам дитини 10 питань, розглянувши які дійти відповідного висновку [12].

Розділ III. Психологічні проблеми обдарованої особистості

1. *Чи має дитина час у власному графіку, щоб присвятити його онлайн-освіті? Чи може сім'я надати дитині підтримку, якої вона потребує, щоб бути успішною в освітньому середовищі в Інтернеті?* Час, який має запланувати дитина на онлайн-курси може бути неусвідомлюваним нею та батьками, конкурувати із зобов'язаннями за традиційною освітою. Це яскраво виявляється на початку онлайн-освіти, коли оцінювати майбутні витрати часу досить важко, а тому підтримка сім'ї є досить важливою.

2. *Чи має дитина базові навички користування комп'ютером та Інтернетом?* Освітні послуги в Інтернеті потребують розвинених навичок користування комп'ютером, адже дослідження показують, що така компетенція має значний вплив на освітні результати, задоволення учнів і досягнення мети в онлайн-класах. Встановлено, що ставлення учня до технології впливає на його сприймання, ефективність та зручність використання. Окрім того, розвиток комп'ютерних навичок може забирати багато часу, а якщо учні не вступають в курс з мінімальним ступенем технічної готовності, розчарування та затримки є можливими. Тому потрібно уважно оцінювати як рівень сформованих навичок, так і за потреби приділити час їх вдосконаленню.

3. *Чи має дитина терпіння, гнучкість та пристосованість, необхідні для боротьби з непередбачуваними обставинами?* Онлайн-освіта має певні відмінності від традиційної, що може спричинити певні незручності (наприклад, переважна освітня асинхронність). Можливість долати такі перешкоди, як ключова навичка в онлайн-освіті, що дає учням доступ до її переваг – більш складного освітнього плану, викликів, до яких учні можуть прагнути та соціалізації з однолітками.

4. *Чи має дитина достатні навички читання та терпіння, необхідні для ретельного дотримання письмових інструкцій?* Розуміння та дотримання письмових інструкцій важливе в контексті онлайн-освіти. Дослідники зазначають, що Інтернет впливає на способи читання, роблячи взаємодію з текстом менш глибокою. До того ж, обдаровані учні схильні ігнорувати інструкції, оскільки переконані, що і «так знають, що потрібно робити», а отже, втрачають час і ресурси. Тому важливо переконатися, що дитина має необхідні навички.

5. *Чи здатна дитина часто та ефективно спілкуватися з інструктором та однокласниками?* Ефективна комунікація під час виникнення питання чи проблеми є важливою навичкою, що може бути складною для молодших учнів. Інтернет є таким місцем, де учні можуть не знати, як шанобливо та професійно спілкуватися з інструкторами та однолітками, особливо на початку отримання освітніх послуг.

6. *Чи має дитина можливість створювати та керувати системою планування для відстеження термінів?* Навички з організації та управління часом є необхідними для онлайн-освіти. Незважаючи на онлайн-календарі та нагадування, учням легко пропустити терміни або втратити час. Фактично проблеми з управління часом є причиною того, що більшість учнів висловлюються про складності в онлайн-освіті.

7. *Чи здатна дитина працювати самостійно?* Незалежність є ключовим компонентом для учнів, які працюють в онлайн-середовищі. Загалом освітній процес в Інтернеті вимагає, щоб учні були більш самореалізованими та внутрішньо мотивованими. Вік і зрілість впливають на цю здатність. Молодші обдаровані учні можуть бути менш дисциплінованими, емоційно зрілими та наполегливими, ніж це необхідно для успішного перебування в онлайн-середовищі.

8. *Наскільки дитина здатна не відволікатись?* Світ онлайн-освіти є фантастичним тим, що він дає учням негайний і необмежений доступ до змісту курсу. Однак цей необмежений доступ до інформації в Інтернеті може стати відволіканням для учня. Так само відволікати можуть синхронні освітні компоненти, за яких дитина отримує можливість спілкуватися з однолітками в режимі реального часу. Майстерність зосередженості на предметі різниться від учня до учня може зростати з часом, особливо, якщо приділяти увагу її «вихованню».

9. *Чи дитина готова старанно взаємодіяти з іншими в онлайн-середовищі?* Необхідно враховувати, що хоча в Інтернеті виникло багато інструментів миттєвого обміну повідомленнями, відеоконференції, а значна частина взаємодії в освітньому середовищі може відбуватися в асинхронному режимі, що має специфіку, а отже, особливе налаштування з боку учня.

10. *Чи дитина зацікавлена в отриманні освітніх послуг через Інтернет?* Хоча подекуди дистанційні курси – це єдиний варіант отримання якісної освіти обдарованими дітьми, мотиваційний компонент обов'язково необхідно враховувати. Без бажання самої дитини досягти ефективності в освіті буде неможливо.

Вище ми зазначали, що онлайн-курси є більш ефективними у випадку високої інтерактивності. Які ж особливості потрібно враховувати для її підвищення? Так, В. Дюрингтон з колегами зазначають, що освітнє середовище має бути підтримуючим, відкритим і шанобливим. Одна з перших речей, яку може зробити вчитель для створення такого середовища, полягає в наданні детальної програми, що чітко визначає очікування щодо курсу загалом і конкретних інструкцій для кожного завдання. Така інформація може допомогти учням краще керувати власним часом та інтегрувати учнівську відповідальність у власне життя. Потрібно створити розділ з більш частими питаннями і відповідями на них, важливо своєчасно відповідати на питання учнів і зазначити час протягом якого відповідь буде обов'язково. Це можливо зробити як заздалегідь в інструкціях, так і автоматичним реагуванням на кшталт «Ми отримали ваше повідомлення, чекайте на відповідь протягом ...» у випадку листування. Під час листування необхідно забезпечувати персоналізоване спілкування, звертаючись до учнів на ім'я, а також використовувати на смайли, скорочення та інші елементи неформального спілкування з метою підтримки доброзичливого тону бесіди.

Дослідники пропонують використовувати проблемно-орієнтоване освітнє середовище як ефективну стратегію стимуляції учнівської інтерактивності [1; 5]. Учням пропонують розв'язувати реальні проблеми в невеликих групах. Організація такої онлайн-діяльності є складнішою за реальну взаємодію, оскільки потрібно забезпечити окремий простір спілкування для кожної з груп (це може бути асинхронне спілкування, груповий чат, відео- і аудіозв'язок) і враховувати, що опосередкована взаємодія може забирати більше часу на пошук рішення ніж пряма.

Таким чином, нами розглянуто особливості дистанційного і традиційного отримання освітніх послуг за допомогою Інтернету в контексті організації інтерактивної освіти.

Розглянуті Інтернет-ресурси для організації інтерактивної освіти на заняттях у ЗЗСО забезпечують додаткові канали взаємодії вчителя та учнів, даючи змогу як ставити питання й отримувати відповіді, так і отримувати спільне бачення учнями матеріалу та його розуміння.

Щодо дистанційного здобування освіти для обдарованої дитини, то воно має певні переваги, проте постає питання щодо готовності дитини. Використовуючи Інтернет в освітніх цілях дитина має бути критичним користувачем, ефективно здійснювати серфінг, оцінювати необхідність інформації, етично використовувати інформацію. Отже, для успішної онлайн-освіти дитина повинна мати навички користування комп'ютером, час на її отримання та вміння організувати і керувати цим часом, навички самостійної освітньої діяльності й ефективної комунікації, а також достатню вмотивованість.

Розробники освітніх програм дистанційного отримання освіти докладають значних зусиль щодо забезпечення можливості використання інтерактивних засобів в освітньому процесі, адже інтерактивність є фактором, що істотно впливає на загальну ефективність курсу.

Використані літературні джерела

1. *Durrington V. A. Strategies for Enhancing Student Interactivity in an Online Environment / V. A. Durrington, A. Berryhill, J. Swafford // College Teaching. – 2006. – 54. – P. 190–193.*
2. *Інтерактивні методи навчання: навч. посіб. / П. Шевчук, П.Фенрих. – Щецин : WSAP, 2005.*
3. *Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : науково-методичний посібник / О. І. Пометун, А. В. Пироженко ; ред. О. І. Пометун. – Київ : А.С.К., 2004.*
4. *Guzman J. L. Interactivity in education: An experience in the automatic control field / J. L. Guzman, S. Dormido, M. Berenguel // Computer Applications Engineering Education. – 2013. 21. – P. 360–371.*
5. *Wagner E. D. Interactivity: From Agents to Outcomes / E. D. Wagne // New directions for teaching and learnin. – Issue 71, 1997. – P. 19–26.*
6. *Byrne R. Todays Meet Is Shutting Down – Six Alternatives to Try [Electronic recourse] / R. Byrne // Free Technology for Teachers. – URL: <https://www.freetech4teachers.com/2018/04/todaysmeet-is-shutting-down-six.html>. – Title from the screen.*
7. *Eckstein M. The Gifted Kids Network: 2008 Pilot / M. Eckstein // Gifted Child Today. – 32(2). – P. 20–28.*
8. *Siegle D. Six Uses of the Internet to Develop Students' Gifts and Talents / D. Siegle // Gifted Child Today. – 2005. – Vol. 28. – No. 2. – P. 30–40.*
9. *Little C. A. Avenues to Professional Learning Online. Technology Tips and Tools for Professional Development in Gifted Education / C. A. Little, B. C. Housand // Gifted Child Today. – 2011. – Vol. 34. – Issue 4. – P. 18–27.*
10. *Salmon G. E-tivities: The Key to Active Online Learning / G. Salmon. – London : Cogan Page, 2004. – P. 10–39.*
11. *Glogoff S. Instructional Blogging: Promoting Interactivity, Student-Centered Learning, and Peer Input/Stuart Glogoff//Innovate: Journal of Online Education. – 2005. – Vol. 1. – No. 5. – URL: <https://www.learntechlib.org/d/107281>. – Title from the screen.*
12. *Potts J. A. Is Your Gifted Child Ready for Online Learning? / J. A. Potts, S. Potts // Gifted Child Today. – Vol. 40. – Issue 4. – P. 226–231.*

References

1. Durrington, V. A., Berryhill, A. & Swafford, J. (2006). Strategies for Enhancing Student Interactivity in an Online Environment, *College Teaching*, 54:1, 190-193.

2. Shevchuk, P., & Fenrykh, P. (2005). *Interaktyvni metody navchannia [Interactive teaching methods]*. Schetsin.
3. Pometun, O. I., & Pyrozhenko, A. V. (2004). *Suchasnyi urok. Interaktyvni tekhnolohii navchannia [Modern lesson. Interactive Teaching Technologies]*. Kyiv.
4. Guzman, J. L., Dormido, S., & Berenguel, M. (2013). Interactivity in education: An experience in the automatic control field. *Computer Applications Engineering Education*, 21, 360-371.
5. Wagner, E. D. (1997). Interactivity: From Agents to Outcomes. *New directions for teaching and learning*, 71, 19-26.
6. Byrne, R. (2018). Today's Meet Is Shutting Down – Six Alternatives to Try. *Free Technology for Teachers*. Retrieved from: <https://www.freetech4teachers.com/2018/04/todaysmeet-is-shutting-down-six.html>.
7. Eckstein, M. (2009). The Gifted Kids Network: 2008 Pilot. *Gifted Child Today*, 32(2), 20-28.
8. Siegle, D. (2005). Six Uses of the Internet to Develop Students' Gifts and Talents. *Gifted Child Today*, 28(2), 30-37.
9. Little, C. A., & Housand, B. C. (2011). Avenues to Professional Learning Online: Technology Tips and Tools for Professional Development in Gifted Education. *Gifted Child Today*, 34(4), 18-27.
10. Salmon, G. (2004). *E-tivities: the key to active online learning*. London. 10-39.
11. Glogoff, S. (2005). Instructional Blogging: Promoting Interactivity, Student-Centered Learning, and Peer Input. *Innovate: Journal of Online Education*, 1(5). Retrieved from: <https://www.learntechlib.org/p/107281/>.
12. Potts, J. A., & Potts, S. (2017). Is Your Gifted Child Ready for Online Learning? *Gifted Child Today*, 40 (4), 226-231.

Naidonova L. The Internet as an Interactive Learning Tool.

Summary.

The article analyzes features of distance and traditional teaching and learning through the Internet, in the context of organizing interactive teaching. It explores the means by which interactivity is achieved in online education.

Interactive teaching methods focus on organizing the interaction of participants in the learning process, interaction with the content of the training message. Interactive learning is a two-way process in which a teacher modifies his approach in response to student needs.

The Internet is used both in distance education and in traditional education. It is also required as an educational environment, the basis of distance education, the source of the necessary information, and an assisting means for organizing effective interaction in classroom education.

There are a number of benefits of distance education in the field of education for gifted, since modifications to meet the educational needs of talented and gifted students can be easily accomplished through the Internet.

The Internet resources considered for the organization of interactive learning for the lesson mainly provide additional channels for the interaction of the teacher and students, allowing them to ask questions and receive answers, and to get the students' shared vision of the material and its understanding.

As for distance education for a gifted child, it has many advantages, but the question is about his or her readiness for such learning. Using the Internet for educational purposes, the child must be a critical consumer, effective surfer, and use the information ethically. Therefore, for successful online education, the child should have computer skills, time for such training, and the ability to organize and manage this time, independent work skills, effective communication skills and sufficient motivation.

Developers of distance learning curricula are doing a lot of effort to include interactive tools in the learning process, since interactivity is a factor that significantly affects the overall effectiveness of the course.

Key words: *interactive learning and teaching; distance education; Internet; gifted education.*

Найденова Л. Интернет как интерактивное средство обучения.

Аннотация.

В статье были рассмотрены особенности дистанционного и традиционного обучения с помощью Интернета в контексте организации интерактивного обучения. Исследованы средства, которыми достигается интерактивность в обучении с помощью сети Интернет. Проанализированы преимущества дистанционного обучения в сфере образования для одаренных детей. Рассмотрены Интернет-ресурсы для организации интерактивного обучения на уроке в основном обеспечивающие дополнительные каналы взаимодействия учителя и учеников, давая возможность как задавать вопросы и получать ответы, так и получать общее видение учениками материала и его понимания.

Ключевые слова: *интерактивное обучение; дистанционное обучение; Интернет; образование одаренных.*

Стаття надійшла до редакції 18 квітня 2018 року

УДК 159.9:378

Федір Подшивайлов,

ORCID ID 0000-0002-0142-6172

Лідія Подшивайлова,

ORCID ID 0000-0002-2902-3586

Ганна Счастлива,

ORCID ID 0000-0002-6986-6182

м. Київ

ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТУДЕНТІВ ЗА ПОКАЗНИКОМ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ

Анотація.

Обґрунтовано доцільність використання квадріполярної моделі для побудови типології особистості, на засадах якої виділено чотири типи за показником мотивації досягнення: «оптимісти», «сумлінні», «самозахисники», «ті, що змирились». Виявлено п'ять типологічних відмінностей у студентів за показниками: емоційність (як темпераментальна характеристика), доброзичливість у «Я-реальному», схильність підозрювати як тенденція у «Я-ідеальному», орієнтованість на факти (на протизагаду орієнтації на емоції), активність. Підтверджено наявність відмінностей між типами особистості за